

یادداشت سردبیر

به نام خدا

مجله ما هم مجله نمونه شد

معاونت پژوهشی دانشگاه تهران در بررسی دوره‌ای خود از مجله‌ها و نشریه‌های این دانشگاه مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران را مجله نمونه شناخت. این معاونت هر دو سال یک‌بار بر اساس ضوابط خاصی که عمدتاً مربوط به پیشرفت کمی و کیفی مجلات دانشگاه تهران است مجله‌ها و نشریات این دانشگاه را بررسی و بهترین آنها را به عنوان مجله نمونه معرفی می‌کند. در این دوره سه مجله، مجله نمونه شناخته شد که یکی از آنها مجله ما است.

این امر روز چهارشنبه ۱۳۷۷/۷/۲۹ مقارن با ۳۰ جمادی الثانی ۱۴۱۹ روز تولد حضرت امام محمد باقر (ع)، در تالار شهید آوینی دانشگاه تهران اعلام گردید و بدین مناسبت لوح تقدیری به سردبیر این مجله اعطاء شد. این روز، روز پژوهش نام‌گذاری شده و فعالیت‌های متعدد و گوناگون پژوهش دانشگاه تهران معرفی و اعلام می‌گردد. این رویداد سردبیر را بر آن داشت که این یادداشت را بنویسد، از دست‌اندرکاران تهیه و

انتشار مجله نام ببرد و قدردانی نماید و بدین مناسبت درباره مجله هم چیزی بنویسد: توجه و نظارت مسئولان بر کار و تشویق و تنبیه کارگزاران وسیله آنها، یکی از عوامل مؤثر برای پیشبرد و پیشرفت آن کار است. از این روی این کار معاونت پژوهشی دانشگاه تهران، که در زمان تصدی جناب آقای دکتر محمد رحیمیان، انجام گرفته کاری مؤثر و مفید و قابل قدردانی است و بر خود لازم می‌دانیم از ایشان و از همکاران ارجمند،

استادان محترم اعضای شورای دبیران مجلات و نشریات دانشگاه تهران و همچنین از کارمندان ارجمند آن معاونت، به ویژه از سرکار خانم اقدس ملک سپاسگزاری کنم. سردبیر از این پیشامد شادمان است و بدان افتخار می‌کند، ولی این شادمانی و افتخار را تنها نتیجه کار خود نمی‌داند. چه، آشکار است که برای رسیدن به چنین موفقیتی کسان بسیاری زحمت کشیده‌اند، و از این روی می‌بایست از آنان نام برد و حق‌گزاری نمود.

مجله ما از آغاز با رهبری شورای دبیران به راه افتاده است که در سالهای اخیر تاکنون ترکیب آن چنین بوده و هست: مدیر مسؤول: دکتر محمدرضا تخشید، سردبیر: دکتر ابوالحسن محمدی، هیأت تحریریه: دکتر قاسم افتخاری، دکتر محمدرضا تخشید، دکتر محمد رضوی، دکتر محمد ستوده‌کار، دکتر سیدحسین صفایی، دکتر سیدعزت‌الله عراقی، دکتر ابوالفضل قاضی، دکتر ابوالقاسم گرجی و دکتر جمشید ممتاز. این بزرگواران در بررسی مقالات، تشخیص و تعیین مقالات مناسب و شایسته درج در مجله، بازبینی و داوری محتوا و متن مقالات دلسوزانه و بی‌ریا زحماتی ارزنده و رایگان کشیده‌اند که در خور ستایش و سپاس است.

در سالهای اخیر جناب آقای دکتر محمدرضا تخشید، ریاست محترم دانشکده مدیر مسؤول مجله بوده‌اند که علاوه بر عضویت در شورای دبیران زحمات دیگری را نیز پذیرا گشته‌اند. تلاش و کوشش و علاقه‌مندی بسیار برای به راه افتادن و انتشار بیشتر و به موقع مجله و رفع موانع و مشکلات آن و توزیع بیش از پیش آن مبذول داشته‌اند که موجب قدردانی است.

به «داوری مقالات» اشاره شد. کسانی که به کار انتشار مجله‌ای آشنا هستند می‌دانند که این کار چیست؟ اثرش چقدر است؟ و گرفتاری‌هایش چگونه است؟ ما هر مقاله‌ای را که به دفتر مجله می‌رسد، بدون نام نویسنده، به دو نفر از استادان رشته‌ای که مقاله در آن زمینه باشد می‌دهیم که هم از لحاظ علمی و ادبی و هم از دید مناسب بودن برای درج در مجله بررسی و اظهار نظر کنند، این کار به خواندن مقاله و دقت و صرف وقت نیاز دارد، پیشنهاد اصلاح و رفع نقص از مقاله‌ای که وسیله استادی متخصص در رشته‌ای نوشته شده باشد کار آسانی نیست ولی اشکال این کار هنگامی بیشتر می‌شود که به نظر داور مقاله‌ای مناسب درج در مجله نباشد! ردّ چنین مقاله‌ای به ویژه با در نظر گرفتن

آشنائی‌ها، رودرروئی‌ها، گله‌مندشدن‌ها و احتمالاً اعتراض‌ها و اختلاف‌هایی که ممکن است به دنبال داشته باشد کاری است حساس، دشوار و نگرانی‌آفرین! و همین وضع اهمیت این داوری را می‌رساند، ارزش آن را روشن می‌کند و نشان می‌دهد که چقدر جای سپاس و قدردانی دارد. اظهار قدردانی این نویسنده بس نیست، باید بگویم اجرشان با خدا!

این نکته را نیز یادآور شوم که هرگاه داوران ما در ردّ و قبول مقاله‌ای اختلاف نظر پیدا کنند ما آن مقاله را به داور سوم می‌دهیم تا در داوری داوری کند! و به تصمیمی اطمینان‌بخش برسیم.

خلاصه هر مقاله به یکی از دو زبان انگلیسی یا فرانسه در آخر هر شماره درج می‌شود. زحمات این کار را در سال‌های اخیر جناب دکتر محمدهادی سمتی معاون محترم پژوهشی دانشکده، نسبت به خلاصه‌های انگلیسی، و همکار گرامی جناب دکتر عباس کریمی، نسبت به خلاصه‌های فرانسه تقبل فرموده‌اند، که بدین‌وسیله از زحمات آنان سپاسگزاری می‌نمایم.

همه این کارها روی «مقالات» انجام می‌گیرد، مقاله مایه کار و هسته اصلی کار مجله است. از این روی باید ارزش و اهمیت کار نویسندگان مقالات را مورد توجه قرار داد، که کار آنان با نوشتن مقاله تمام نمی‌شود بلکه آغاز می‌گردد، زیرا نویسنده هم نگرانی و تشویش خاطر خواهد داشت که مقاله‌اش مورد قبول می‌افتد یا رد می‌شود؟! و اگر اصلاحاتی از او بخواهند چه خواهد بود؟! نگرانی کمی نیست. از این جهت سردبیر از همه کسانی که به مجله مقاله داده‌اند تشکر می‌کند و انتظار مقالات بیشتر دارد.

آنچه گفته شد کارهای علمی مجله است. اما کارهای اجرایی آن: حروف‌چینی، مقابله و غلط‌گیری، اصلاح، ویرایش، تنظیم مقالات و در واقع به صورت مجله در آوردن مقالات حاصل زحمات همکاران گرامی سردبیر است که وظیفه خود می‌دانم از آنان نام ببرم و تشکر کنم و بنویسم که شادمانی و افتخاری که اکنون به ما رسیده مرهون زحمات، تلاش و کوشش‌های آنها در این قسمت است. همکاران گرامی من در دفتر مجله تا شماره ۴۰ که منتشر شده خانم مینو آقائی خوزانی دانشجوی دکترای علوم سیاسی به‌عنوان مدیر اجرایی، خانم ملیحه علی حروف‌چین و خانم فرزانه تیموری مسؤول

اشتراک و توزیع مجله بوده‌اند، که متأسفانه خانم آقائی اخیراً همکاری خود را با مجله قطع کرده‌اند!

تاریخچه مجله

در پایان بی‌مناسبت نیست اشاره کوتاهی داشته باشم به افت و خیزهایی که مجله ما از آغاز کار تاکنون داشته است:

انتشار این مجله از بهار سال ۱۳۴۹ خورشیدی به نام: «نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی» آغاز گردید. بنای کار بر این بوده که به صورت فصلنامه، هر فصل یک شماره، منتشر شود، محتوای آن از چند بخش تشکیل می‌شد: مقالات حقوقی فارسی، مقالات سیاسی فارسی، گزارش تحقیقاتی و مقالات به زبان خارجی. این وضع تا دو سال و تا شماره ۸ ادامه یافت. از آن پس با مشکلاتی روبرو شده در نتیجه در سال سوم و چهارم هر سال ۳ مجله منتشر شد ولی، با دو شماره حساب کردن برخی از مجلات تعداد چهار شماره در سال را حفظ کرده، در چهار سال اول تا شماره ۱۶ منتشر شده است. سال ۱۳۵۳، سال پنجم، انتشار آن به علت نامعلومی متوقف شد و در سه سال بعد یعنی تا ۱۳۵۶ هر سال دو یا یک شماره منتشر شده، بار دیگر در سال ۱۳۵۷، ظاهراً به علت ناآرامی‌های پیش از انقلاب منتشر نشده، در سال ۱۳۵۸ یک شماره منتشر شد و باز در سال ۱۳۵۹ تعطیل گردید، سال ۱۳۶۰ یک شماره و باز تعطیل و این تعطیلی تا سال ۱۳۶۵ یعنی پنج سال ادامه داشته، در سال ۶۶ یک شماره منتشر شد و سال ۱۳۶۷ تعطیل بوده است.

از سال ۱۳۶۸ تاکنون بدون تعطیلی منتشر شد، ولی بعضی سالها یک، بعضی سالها دو و پارسال پربرتر از ده سال اخیر سه شماره منتشر شده است.

امسال (۱۳۷۷) شماره بهار آن به موقع منتشر شده، شماره تابستان آن (شماره ۴۰) هم اکنون که در نیمه اول مهر ماه هستیم، زیر چاپ است و مقالات شماره پاییز آن آماده گردیده. بدین ترتیب امید می‌رود به همان منبای اول که هر فصل یک شماره بوده برگردد و ادامه یابد. در ضمن از شماره ۳۷ به «مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی» تغییر نام یافته است.